



Vlaamse Reguleringsinstantie
voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt
North Plaza B | Koning Albert II-laan 7 | B-1210 Brussel
Tel. +32 2 553 13 53 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Advies van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 14 augustus 2003

met betrekking tot het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering van 13 juni
2003 inzake de bevordering van de elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare
energiebronnen.

De Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt;

Gelet op de principiële goedkeuring door de Vlaamse regering op 13 juni 2003 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen (hierna "het Ontwerpbesluit");

Gelet op de vraag van het kabinet van de Vlaamse minister, bevoegd voor het Energiebeleid van 2 juli 2003 aan de VREG om binnen dertig kalenderdagen haar advies te verlenen over het Ontwerpbesluit, ontvangen per brief op 3 juli 2003;

Overwegende dat het Ontwerpbesluit onder meer tot doel heeft openbaredienstverplichtingen op te leggen aan de distributienetbeheerders en de houders van een leveringsvergunning voor elektriciteit;

Overwegende dat artikel 19 van het Elektriciteitsdecreet stelt dat de Vlaamse regering openbaredienstverplichtingen kan opleggen aan de beheerders van een distributienet en de houders van een leveringsvergunning voor elektriciteit, na advies van de VREG;

Overwegende dat de VREG bijgevolg haar advies dient te verlenen over dit Ontwerpbesluit op basis van artikel 19 van het Elektriciteitsdecreet;

Overwegende dat, omwille van het verlof van de Vlaamse regering, het kabinet van de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, een verlenging van de adviestermijn toegestaan heeft;

Heeft het dagelijks bestuur van de VREG op haar vergadering van 14 augustus 2003 het volgende advies goedgekeurd:

Situering van het Ontwerpbesluit

De Vlaamse regering heeft op 28 september 2001 een besluit goedgekeurd inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen (hierna "het besluit van 28 september 2001" genoemd). Het voorliggende Ontwerpbesluit heeft tot doel dit besluit te vervangen.

Deze vervanging van het besluit van 28 september 2001 is noodzakelijk omwille van 4 factoren:

- 1° De Europese richtlijn 2001/77/EG van 27 september 2001 betreffende de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen op de interne elektriciteitsmarkt (hierna "de richtlijn 2001/77/EG" genoemd) , die door iedere lidstaat voor 27 oktober 2003 moet omgezet worden, vergt een aantal aanpassingen (o.a. definitie biomassa, garanties van oorsprong)
- 2° Een aantal problemen met betrekking tot de praktische werking van het systeem van de groenestroomcertificaten, gesignaleerd door de VREG;
- 3° De noodzaak om het besluit aan te passen aan een aantal wijzigingen die in het verleden werden aangebracht aan de decretale bepalingen m.b.t. het systeem van de groenestroomcertificaten;
- 4° Het schrappen van het begrip "groene stroom" -dat werd gedeponneerd door een leverancier- om de objectiviteit van de overheid te behouden.

Het Ontwerpbesluit bevat vier steunmaatregelen ter bevordering van de milieuvriendelijke energieproductie, namelijk:

- 1° het systeem van de groenestroomcertificaten ;
- 2° het systeem van de garanties van oorsprong;
- 3° de gratis distributie van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen;
- 4° de voordelen voor de aansluiting van productie-installaties van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen.

De VREG heeft ervoor geopteerd om haar advies in te delen in dezelfde hoofdstukken als gebruikt in het Ontwerpbesluit.

Aanhef

De rechtsgrond van het besluit dient te worden verbeterd. De artikelen 12, §2 en 58 van het Elektriciteitsdecreet boden een rechtsbasis voor het besluit van 28 september 2001, maar niet meer voor het voorliggend Ontwerpbesluit. Verder dient artikel 19, 2°, b van het Elektriciteitsdecreet vervangen te worden door artikel 19, 2°, d, dat een mogelijke rechtsgrond kan bieden voor artikel 19, §2 van het Ontwerpbesluit. Artikel 26 van het Elektriciteitsdecreet kan geen rechtsgrond zijn voor het Ontwerpbesluit, aangezien geen enkele link bestaat tussen het Ontwerpbesluit en het Fonds Hernieuwbare Energiebronnen.

De artikelen 19, 1°, i en 19, 2°, e, van het Elektriciteitsdecreet, die toelaten aan de Vlaamse regering om openbaredienstverplichtingen op te leggen aan de netbeheerders en de leveranciers van elektriciteit met betrekking tot investeringen in onder meer installaties voor de productie van groene stroom en groenestroomcertificaten, kunnen mogelijk een extra rechtsgrond uitmaken voor het Ontwerpbesluit.

Definities

- Artikel 1, §2, 4 van het Ontwerpbesluit bevat een definitie voor "site". De VREG stelt voor om te preciseren dat het moet gaan om een "installatie of verzameling installaties gelegen op hetzelfde adres". De VREG stelt verder voor om in deze definitie de woorden "via één aansluitpunt en waarbij de geproduceerde elektriciteit op het ogenblik van de productie toebehoort aan dezelfde eigenaar" te schrappen. De VREG meent dat dit een overbodige voorwaarde is.
- Garanties van oorsprong zijn enkel in het Vlaamse Gewest een onderdeel van het groenestroomcertificaat. Buitenlandse garanties van oorsprong zijn dit niet. Indien ze in het Vlaamse Gewest worden ingevoerd zullen ze dat wel worden (zie verder bij garanties van oorsprong). De definitie van garantie van oorsprong, bedoeld in artikel 1, §2, 10° dient daarom best aangepast te worden.

Het systeem van de groenestroomcertificaten

De aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten

- Het Elektriciteitsdecreet stelt dat de groenestroomcertificaten worden toegekend op aanvraag van de "producent". Wat onder producent concreet moet verstaan worden is echter niet duidelijk: is dit de eigenaar van de productie-installatie of de exploitant van de installatie?

De VREG is er voorstander van om in artikel 2, §1, eerste lid, van het Ontwerpbesluit te preciseren dat de aanvraag dient te gebeuren door "de eigenaar van de productie-installatie". Het is eenvoudig te controleren of een aanvrager eigenaar is van een productie-installatie (dit kan o.a. worden bewezen door voorlegging van een bestelbon of zelfs het bewijs van het eigendomsrecht van de grond waarop de productie-installatie is gelegen). De eigenaar van de productie-installatie kan een andere persoon (bijvoorbeeld de exploitant van de productie-installatie) machtigen om de aanvraag in te dienen.

- Artikel 2, §1, eerste lid van het Ontwerpbesluit stelt dat de aanvraag dient te bestaan uit een correct en ingevuld aanvraagformulier en "de nodige documenten ter staving van de aanvraag".

De VREG is er voorstander van om te preciseren dat het gaat over "de in het aanvraagformulier aangeduide documenten ter staving van de aanvraag". Daarboven zou moeten vermeld worden dat de VREG afzonderlijke aanvraagformulieren zou moeten kunnen opstellen afhankelijk van de energiebron. Naar gelang de energiebron kan het immers nodig zijn om andere documenten en informatie op te vragen. Voor de toekenning van groenestroomcertificaten aan fotovoltaïsche zonne-energie-installaties zijn weinig documenten en gegevens nodig, voor biomassa-installaties zijn dan weer veel documenten en gegevens nodig om de aanvraag te kunnen beoordelen.

- Artikel 2, §1, tweede lid van het Ontwerpbesluit bepaalt de termijn waarbinnen de VREG de aanvrager op de hoogte moet brengen indien het aanvraagdossier onvolledig is, met name binnen 14 dagen na ontvangst van de aanvraag.

De tijd die de VREG nodig heeft om te oordelen of het dossier volledig is, is vaak van dezelfde grootorde als de tijd nodig om de beslissing te nemen tot al of niet toekenning van groenestroomcertificaten. De beoordeling van de volledigheid, omvat - afgezien van de controle of op alle vragen in het aanvraagdossier volledig is geantwoord - een controle of het energieverbruik van alle hulpvoorzieningen is vermeld (wat in bepaalde gevallen een helder inzicht in en een vlotte omgang met het dossier vraagt en dus enige verdiepingstijd vergt) en een beoordeling van de volledigheid van het keuringsverslag (wat pas kan gebeuren na een studie van de elektrische schema's, ...). De VREG acht het daarom nuttig om de termijn die openstaat voor de beoordeling van de volledigheid van het aanvraagdossier, te verlengen van 14 dagen naar 1 maand.

- Artikel 2, §2 van het Ontwerpbesluit stelt dat de VREG binnen een termijn van twee maanden na de ontvangst van het volledige aanvraagdossier een beslissing moet nemen over de al of niet toekenning van groenestroomcertificaten.

Voor de aanvrager is het eveneens belangrijk om te weten hoe de berekening van het aantal toe te kennen certificaten zal gebeuren. Zo moet in de beslissing kunnen worden aangegeven welke meetgegevens de VREG nodig heeft bij het berekenen van het aantal toe te kennen certificaten, hoe de meting dient te gebeuren en hoe en wanneer deze meetgegevens aan de VREG moeten worden overgemaakt. De VREG stelt daarom voor om het Ontwerpbesluit aan te vullen zodat de VREG bij haar beslissing tot goedkeuring van de aanvraag, eveneens de wijze moet toelichten waarop de hoeveelheid toe te kennen groenestroomcertificaten zal worden berekend.

- Aan artikel 2, §2, moet worden toegevoegd dat de beslissing binnen 5 werkdagen na het nemen van de beslissing door de VREG ter kennis wordt gebracht van de aanvrager.
- Artikel 2, §2, laatste zin van het Ontwerpbesluit stelt dat de beslissing tot toekenning van groenestroomcertificaten wordt overgemaakt aan de OVAM. De VREG vraagt zich af of dit nodig is aangezien alle beslissingen van de VREG op de website van de VREG verschijnen, en OVAM dus via deze weg zich op de hoogte kan stellen van alle genomen beslissingen.

De toekenning van groenestroomcertificaten

- Artikel 3, eerste lid van het Ontwerpbesluit stelt dat de groenestroomcertificaten maandelijks worden toegekend "aan de producent".

De VREG is er voorstander van om, gezien de opmerking hierboven gemaakt bij artikel 2, §1 van het Oprichtingsdecreet, hiervan te maken "de aanvrager of aan de natuurlijke of rechtspersoon

die daartoe door de aanvrager werd aangewezen." Doel hiervan is om het besluit in overeenstemming te brengen met de realiteit in de sector: vele eigenaars van productie-installaties laten hun groenestroomcertificaten onmiddellijk toekennen aan een derde (vaak een leverancier). Deze leverancier koopt de elektriciteit op van de productie-installatie in kwestie (of exploiteert de productie-installatie) en in ruil hiervoor krijgt deze derde de groenestroomcertificaten.

- Artikel 4 van het Ontwerpbesluit stelt dat elke ontvanger van groenestroomcertificaten vóór de eerstvolgende toekenning van groenestroomcertificaten alle wijzigingen moet melden die ervoor kunnen zorgen dat hij niet langer voldoet aan de voorwaarden voor de toekenning van groenestroomcertificaten of die een invloed kunnen uitoefenen op het aantal toe te kennen groenestroomcertificaten.

De VREG stelt voor om "ontvanger van groenestroomcertificaten" te vervangen door "eigenaar van de productie-installatie" indien er op de suggestie van de VREG tot wijziging van artikel 2, §1 wordt ingegaan. Bovendien moet worden toegevoegd dat ook een wijziging met betrekking tot de ontvanger van de groenestroomcertificaten aan de VREG moet worden gemeld. Dit zou niet moeten gebeuren "voor de eerstvolgende toekenning van groenestroomcertificaten", maar wel "onverwijld".

Tevens dient beter te worden aangegeven wat de mogelijke acties van de VREG kunnen zijn na overmaking van deze wijzigingen. Wijzigingen die tot gevolg hebben dat niet meer voldaan wordt aan de voorwaarden tot toekenning van groenestroomcertificaten, moeten kunnen leiden tot een herroeping van de VREG van haar beslissing tot toekenning van groenestroomcertificaten aan de productie-installatie in kwestie. Wijzigingen die een invloed hebben op de berekening van het aantal toe te kennen groenestroomcertificaten, moeten kunnen leiden tot een wijziging van de beslissing, met name voor wat betreft de berekeningswijze van het aantal toe te kennen groenestroomcertificaten.

Bij wijzigingen aan installaties die per jaar meer dan 100.000 kWh elektriciteit opwekken uit een hernieuwbare energiebron, bedoeld in artikel 5 van het Ontwerpbesluit, zou de VREG een nieuw keuringsverslag, zoals bedoeld in artikel 6, moeten kunnen eisen. Dit is nodig om te controleren of de berekening van het aantal toe te kennen groenestroomcertificaten al dan niet moet worden gewijzigd.

Voorwaarden voor de toekenning van groenestroomcertificaten

- Artikel 5 van het Ontwerpbesluit stelt dat groenestroomcertificaten worden toegekend voor de productie van elektriciteit uit de in het artikel opgesomde hernieuwbare energiebronnen.

De VREG stelt voor om artikel 5 van het Ontwerpbesluit meer te doen aansluiten met de definitie van "elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen", zoals bedoeld in de richtlijn 2001/77/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 september 2001 betreffende de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen op de interne elektriciteitsmarkt. Zo mogen er geen groenestroomcertificaten (en dus garanties van oorsprong) toegekend worden aan de elektriciteit geproduceerd uit accumulatiesystemen.

- Artikel 6, §1, 2^e lid van het Ontwerpbesluit stelt dat de keuringsinstantie in het keuringsverslag moet bevestigen dat de meting van de geproduceerde elektriciteit voldoet aan de voorwaarden van het technisch reglement.

De VREG wijst erop dat, voorzover bedoeld wordt voorwaarden in verband met de technische vereisten van meters, zowel de VREG als het Vlaamse Gewest hier niet toe bevoegd zijn.

Productnormering is een bevoegdheid van de federale overheid. Het behoud van de formulering opgenomen in het besluit van 28 september 2001 ("voldoen aan de nationale en internationale richtlijnen") lijkt aangewezen.

Berekening van het aantal toe te kennen groenestroomcertificaten

- Artikel 7 van het Ontwerpbesluit stelt welke gegevens, nodig voor de berekening van het aantal toe te kennen groenestroomcertificaten, dienen te worden overgemaakt aan de VREG, door wie dit dient te gebeuren en wanneer dit dient te gebeuren.

De VREG is er voorstander van om te bepalen dat, voor de productie-installaties die minder dan 10.000 kWh per jaar produceren, de melding aan de VREG van de gegevens met betrekking tot de in de productie-installatie opgewekte elektriciteit, enkel dient te gebeuren zodra de betrokken productie-installatie 1.000 kWh elektriciteit heeft opgewekt. Voordien kan immers geen groenestroomcertificaat worden toegekend.

Voor installaties die minder dan 10.000 kWh elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen opwekken, zou de VREG de meting van de opgewekte elektriciteit moeten kunnen vervangen door een schatting (door de VREG) van de opgewekte elektriciteit. Voor fotovoltaïsche zonnepanelen en kleine waterkrachtinstallaties is het immers niet altijd economisch verantwoord om op te leggen dat een nauwkeurige meetinstallatie moet worden geplaatst.

- Artikel 8 van het Ontwerpbesluit stelt dat de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten voor productie-installaties die elektriciteit opwekken uit afvalstoffen, ter advies moeten overgemaakt worden aan OVAM.

Om de aanvraagprocedure niet onnodig lang te laten aanslepen, wordt voorgesteld om in artikel 8 van het Ontwerpbesluit de woorden "volledig verklaarde" te schrappen. Op deze manier kunnen nog niet volledig verklaarde aanvraagdossiers toch al ter advies overgemaakt worden aan de OVAM. Vanzelfsprekend zal deze overmaking enkel gebeuren indien het inlichtingenformulier, opgesteld door de OVAM, correct en volledig lijkt te zijn ingevuld.

Verder zouden ook wijzigingen die een invloed kunnen uitoefenen op het aantal toe te kennen groenestroomcertificaten aan de OVAM moeten worden overgemaakt. De OVAM moet deze wijzigingen kunnen onderzoeken en bekijken of haar advies niet dient te worden aangepast.

- In artikel 9 van het Ontwerpbesluit wordt gesteld dat de VREG groenestroomcertificaten toekent voor de elektriciteit opgewekt door middel van co-verbranding van een hernieuwbare energiebron met fossiele brandstoffen, "verminderd met het product van het totale elektrische rendement van de productie-installatie en de onderste verbrandingswaarde en hoeveelheid van de aangegeven fossiele brandstof".

De VREG is er voorstander van om dit om te vormen tot "verminderd met de hoeveelheid elektriciteit die opgewekt wordt uit conventionele energiebronnen". De berekening van de hoeveelheid elektriciteit die opgewekt wordt uit conventionele energiebronnen gebeurt immers niet steeds volgens de formule opgenomen in artikel 9 van het Ontwerpbesluit. In gevallen waar het aandeel van de hoeveelheid elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen slechts een kleine fractie is van de totale elektriciteitsproductie, is het soms aangewezen om het aandeel van de geproduceerde elektriciteit waarvoor groenestroomcertificaten worden toegekend, te berekenen op basis van de hoeveelheid biomassa die wordt toegevoerd.

- In artikel 11, §1 van het Ontwerpbesluit wordt gesteld dat ook groenestroomcertificaten worden toegekend voor de geproduceerde hoeveelheid elektriciteit "die de producent zelf verbruikt". De

VREG is er voorstander van om de voorgaande woorden te vervangen door "die op de site wordt verbruikt of op directe lijnen wordt geïnjecteerd" .

- Het derde en vierde lid van artikel 11, §2 van het Ontwerpbesluit stellen dat het energieverbruik van de utiliteitsvoorzieningen, die nodig zijn om de gebruikte hernieuwbare energiebron voor elektriciteitsopwekking geschikt te maken, moet worden afgetrokken van de geproduceerde elektriciteit om de netto geproduceerde elektriciteit te bepalen die in aanmerking komt voor groenestroomcertificaten.

Bij installaties die afval verwerken is dit energieverbruik van de utiliteitsvoorzieningen soms sowieso nodig om het afval te verwerken, ook wanneer er geen elektriciteit zou worden geproduceerd. Als uit het aanvraagdossier blijkt dat dezelfde of een grotere hoeveelheid energie nodig is om het afval met de best beschikbare andere technologie te verwerken, in vergelijking tot het energieverbruik over de volledige verwerkingscyclus, waarvan het geschikt maken voor het opwekken van elektriciteit een onderdeel is, moet de hoeveelheid energie, verbruikt door de utiliteitsvoorzieningen die nodig zijn om de gebruikte hernieuwbare energiebron voor elektriciteitsopwekking geschikt te maken, niet worden afgetrokken van de geproduceerde elektriciteit om de netto geproduceerde elektriciteit te bepalen die in aanmerking komt voor groenestroomcertificaten. De bewijslast ligt bij de aanvrager van de groenestroomcertificaten.

De VREG stelt daarom voor om een §3 op te nemen in artikel 12 dat stelt: "In afwijking van §2 kan de VREG beslissen om de elektriciteitsafname of de equivalente elektriciteitsafname van de utiliteitsvoorzieningen niet of slechts in beperkte mate in mindering te brengen van de geproduceerde elektriciteit, indien de eigenaar van de productie-installatie kan aantonen dat een overeenkomstig energieverbruik ook noodzakelijk zou zijn indien de hernieuwbare energiebron niet zou worden aangewend voor de productie van elektriciteit."

De inlevering en aanvaarding van groenestroomcertificaten

- Artikel 12 van het Ontwerpbesluit stelt dat elke certificatenplichtige jaarlijks voor 31 maart aan de VREG moet melden welke groenestroomcertificaten hij wenst in te leveren om te voldoen aan de certificatenverplichting.

De VREG stelt voor om te bepalen dat de VREG de nadere regels kan vastleggen met betrekking tot de manier waarop deze certificaten dienen te worden ingeleverd.

- Artikel 13, §2 van het Ontwerpbesluit stelt dat de groenestroomcertificaten, toegekend voor elektriciteit die naar het buitenland wordt uitgevoerd, niet aanvaard worden voor het voldoen aan de certificatenverplichting. De VREG vraagt zich af of met "buitenland" niet eerder "buiten het Vlaamse Gewest" wordt bedoeld. Bovendien dient de band tussen de in de productie-installatie opgewekte elektriciteit met het groenestroomcertificaat te worden doorgeknipt na het moment van de opwekking. Er zou dus beter moeten staan: "groenestroomcertificaten die naar het buitenland worden uitgevoerd", kunnen niet worden aanvaard voor de certificatenverplichting.

De centrale databank van de groenestroomcertificaten

- Artikel 14 van het Ontwerpbesluit bevat een opsomming van de gegevens die in de centrale databank minimaal dienen te worden geregistreerd per groenestroomcertificaat.

De VREG meent dat hieraan dient te worden toegevoegd dat ook de aanvaardbaarheid voor de gratis distributie moet worden weergegeven. De VREG is er immers voorstander van de controle

op de gratis distributie te laten steunen op het verbruiken van garanties van oorsprong (zie verder). Als in de centrale databank meteen duidelijk is dat een garantie van oorsprong al dan niet recht geeft op gratis distributie, is deze controle eenvoudiger.

- Artikel 15 van het Ontwerpbesluit bepaalt de gevallen waarin groenestroomcertificaten worden geschrapt uit de centrale databank.

Volgens de VREG is het aangewezen om de gegevens van de groenestroomcertificaten bij te houden, ook na het einde van de geldingsduur van de certificaten. Bij eventuele betwistingen kunnen deze dan nog steeds als bewijsmateriaal dienen. Bovendien staat er niets vermeld over de schrapping van groenestroomcertificaten die niet aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting en niet naar het buitenland worden uitgevoerd. De VREG stelt voor het artikel met betrekking tot de schrapping van de groenestroomcertificaten te schrappen, en de niet-actieve groenestroomcertificaten via een softwaretechnische aanpassing in een soort archief in de centrale databank te bewaren.

De handel in groenestroomcertificaten

Algemene opmerkingen

Het hoofdstuk in het Ontwerpbesluit betreffende de handel in groenestroomcertificaten is zeer summier ten opzichte van het belang van een efficiënte handel in groenestroomcertificaten. Zonder efficiënte handel blijft er immers een barrière voor investeringen in hernieuwbare productie bestaan. Een investeerder is immers niet zeker dat hij een afnemer tegen een gunstige prijs kan vinden.

De VREG constateert dat er op dit moment weinig handel in groenestroomcertificaten is. De meeste certificaten worden rechtstreeks toegekend aan leveranciers die certificaatplichtig zijn. De weinige andere groenestroomcertificaten die aan niet-certificaatplichtigen worden toegekend, worden verkocht via bilaterale onderhandelingen. Bilaterale handel leidt niet tot een efficiënte handel. De identiteit van de leverancier speelt vaak een belangrijke rol voor wat betreft de hoogte van de prijs van een verhandeld groenestroomcertificaat. Bij bilaterale verkoop kunnen verkopers van groenestroomcertificaten ook weigeren om groenestroomcertificaten te verkopen aan bepaalde certificaatplichtigen, en weer wel aan andere certificaatplichtigen.

De markt in groenestroomcertificaten is in het Vlaamse Gewest bovendien weinig liquide, aangezien enkel Vlaamse groenestroomcertificaten kunnen worden verhandeld. Een efficiënte handel in groenestroomcertificaten is volgens de VREG niet mogelijk zolang de beleidskeuze erin bestaat om geen groenestroomcertificaten uit het buitenland te aanvaarden voor de certificatenverplichting, welke mogelijkheid voorzien is in artikel 25 van het Elektriciteitsdecreet. De VREG merkt ook op dat een efficiënte handel gebaat is bij de ontsluiting van een aantal gegevens uit de centrale databank, terwijl die op dit moment enkel leesbaar zijn door de eigenaar van het betrokken certificaat.

In de toekomst zal er waarschijnlijk wel een liquide markt ontstaan in garanties van oorsprong (zie verder). Er zullen in het Vlaamse Gewest immers niet enkel Vlaamse garanties van oorsprong kunnen worden verhandeld, maar ook buitenlandse.

Artikelsgewijze opmerkingen

- Artikel 16, §2 van het Ontwerpbesluit stelt dat, na de verkoop van groenestroomcertificaten, de verkoper ervan aan de VREG de gegevens moet meedelen van de verhandelde certificaten, de nieuwe eigenaar en de verkoopprijs.

De VREG stelt voor om te bepalen dat deze melding dient te gebeuren binnen vijf werkdagen na de verkoop van de groenestroomcertificaten. Bij deze melding dient ook de datum van de verkoop meegedeeld te worden. De verkoopsdatum is een belangrijk element voor de bepaling van de waarde van een verhandeld groenestroomcertificaat.

- Artikel 17 van het Ontwerpbesluit stelt dat de VREG maandelijks de gemiddelde prijs van een groenestroomcertificaat moet publiceren.

Door de invoering van de garanties van oorsprong, de uitbreiding van de toekenning van groenestroomcertificaten tot alle hernieuwbare energiebronnen voorzien in de Europese richtlijn, en de beperkte toekenning van het recht op gratis distributie, zal er handel kunnen ontstaan in de volgende certificaten:

- Een groenestroomcertificaat dat aanvaardbaar is voor de certificatenverplichting, met een niet-verbruikte garantie van oorsprong en dat geen recht geeft op gratis distributie;
- Een groenestroomcertificaat dat aanvaardbaar is voor de certificatenverplichting, met een niet-verbruikte garantie van oorsprong en dat recht geeft op gratis distributie;
- Een groenestroomcertificaat dat aanvaardbaar is voor de certificatenverplichting met een verbruikte garantie van oorsprong, en dat geen recht geeft op gratis distributie;
- Een groenestroomcertificaat dat niet-aanvaardbaar is voor de certificatenverplichting met een niet-verbruikte garantie van oorsprong, en dat geen recht geeft op gratis distributie.

Bijgevolg dient de VREG best de gemiddelde prijs van deze 4 categorieën groenestroomcertificaten te publiceren.

De nota aan de Vlaamse regering bij het Ontwerpbesluit stelt ten onrechte dat de niet-aanvaardbare certificaten niet snel een koper zullen vinden. Ook groenestroomcertificaten die niet aanvaard worden voor de certificatenverplichting zullen worden verhandeld. Doordat de garantie van oorsprong van deze groenestroomcertificaten (zolang deze "niet-verbruikt" is) deel uitmaakt van dit groenestroomcertificaat, kan dit groenestroomcertificaat Europees verhandeld worden. De handel ervan is dus niet beperkt tot partijen actief op de Vlaamse markt, wat kan impliceren dat dit type certificaten net wel veel zal worden verhandeld.

Garanties van oorsprong

Algemene opmerkingen

In het Ontwerpbesluit wordt een garantie van oorsprong als een onderdeel van een groenestroomcertificaat beschouwd.

Uit overleg met de leveranciers leidt de VREG af dat sommigen eerder voorstander zijn van een ont koppeling van de garanties van oorsprong en groenestroomcertificaten. De reden hiervoor is voornamelijk dat groenestroomcertificaten in het voorgelegde Ontwerpbesluit hun waarde voor de quotumverplichtingen van de leveranciers verliezen, wanneer de garantie van oorsprong van het groenestroomcertificaat naar het buitenland worden uitgevoerd.

De VREG kan echter niet zomaar eenduidig bepalen of er dient gekozen te worden voor koppeling dan wel ont koppeling van deze twee systemen. De voordelen en nadelen en hun respectievelijke weging verschillen naargelang de invalshoek.

Hieronder worden drie invalshoeken besproken: vanuit het doel, vanuit het handelsoogpunt en vanuit beleids oogpunt.

1. Doel

Het systeem van de groenestroomcertificaten dient de VREG toe te laten de certificatenverplichting van een leverancier te controleren. Als ultiem doel geldt de ondersteuning van de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen.

Het systeem van de garanties van oorsprong biedt binnen Europa een mogelijkheid om de herkomst van de elektriciteit te bewijzen. Dit bewijs moet zowel ten opzichte van de eindafnemers als ten opzichte van andere partijen kunnen gelden. Het ultieme doel is de verkoop van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen te stimuleren. Hiermee staat het op hetzelfde niveau als gratis distributie. Beide maatregelen bestaan om de verkoop van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen te stimuleren.

Een koppeling van het systeem van garanties van oorsprong aan dat van groenestroomcertificaten kan, maar hoeft niet noodzakelijk in conflict te treden met het bereiken van het ultieme doel van beide systemen. Alles hangt af van de manier waarop de systemen worden geïntegreerd en welke prioriteiten in het beleid worden gelegd.

2. Handel

Handel in garanties van oorsprong kan gebeuren op een Europese markt die de nodige schaalgrootte heeft om een efficiënte handel mogelijk te maken. De groenestroomcertificaten daarentegen zijn (zolang enkel Vlaamse groenestroomcertificaten kunnen worden ingediend om te voldoen aan de certificatenverplichting) enkel verhandelbaar in Vlaanderen. Hierbij dient dan nog het nodige voorbehoud gemaakt te worden of met de schaalgrootte van de Vlaamse markt in groenestroomcertificaten de kans op een efficiënte handel wel bestaat.

Uiteindelijk ontstaat, in geval de beide systemen worden gekoppeld, handel in 4 verschillende soorten certificaten:

- Een groenestroomcertificaat dat aanvaardbaar is voor de certificatenverplichting met een niet-verbruikte garantie van oorsprong en aanvaardbaar voor gratis distributie
- Een groenestroomcertificaat dat aanvaardbaar is voor de certificatenverplichting met een niet-verbruikte garantie van oorsprong en niet aanvaardbaar voor gratis distributie
- Een groenestroomcertificaat dat aanvaardbaar is voor de certificatenverplichting met een verbruikte garantie van oorsprong en geen aanvaardbaarheid (meer) voor gratis distributie
- Een groenestroomcertificaat dat niet-aanvaardbaar is voor de certificatenverplichting met een niet-verbruikte garantie van oorsprong en niet aanvaardbaar voor gratis distributie

Bij een ont koppeling ontstaat handel in slechts twee soorten certificaten:

- Groenestroomcertificaten (enkel op Vlaams niveau)
- Garanties van oorsprong (op Europees niveau)

Wanneer de koppeling gebeurt met het oog op een internationalisering van het systeem van de Vlaamse groenestroomcertificaten lijkt dit de juiste optie. Wanneer de groenestroomcertificaten echter een Vlaams beleidsinstrument dienen te blijven, komen we in een gecompliceerde situatie waarbij de handel in garanties van oorsprong bemoeilijkt kan worden door het opzet van het Vlaamse systeem van groenestroomcertificaten.

Vanuit handelsoogpunt kan men stellen dat het eenvoudiger en efficiënter zou zijn de twee systemen los te koppelen. Het systeem van GSC kan dan volledig geconcentreerd worden op de Vlaamse doelstelling en een adequate handel kan gestimuleerd worden. De garanties van oorsprong zullen gezien hun Europese schaal gemakkelijker kunnen worden verhandeld en handel moet dan ook dadelijk in Europees verband worden georganiseerd.

3. Beleid

Volgende elementen kunnen beleidsmatig doen neigen naar een koppeling van het systeem van garanties van oorsprong aan dat van groenestroomcertificaten:

- Hoe meer Vlaamse stroom uit hernieuwbare energiebronnen (of althans Vlaamse garanties van oorsprong) naar het buitenland wordt uitgevoerd, en hoe minder buitenlandse stroom uit hernieuwbare energiebronnen wordt ingevoerd, des te minder zal er in Vlaanderen stroom uit hernieuwbare energiebronnen kunnen worden verbruikt. De Europese doelstelling is echter om tegen 2010 6% van het elektriciteitsverbruik te voorzien uit hernieuwbare energiebronnen.
- Er is productiesteun gegeven aan de elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen bij de opwekking ervan (in de vorm van een groenestroomcertificaat). Als de garantie van oorsprong van het betrokken groenestroomcertificaat nadien wordt uitgevoerd naar het buitenland, en daar ook nog eens steun zou bekomen (bijvoorbeeld onder de vorm van een gewaarborgde verkoopprijs), heeft deze hoeveelheid elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen een dubbele steun gekregen.
- Het systeem van groenestroomcertificaten is een vorm van productiesteun die de facto wordt betaald door de Vlaamse energiesector en dus de Vlaamse elektriciteitsverbruiker. Bij ont koppeling van de garanties van oorsprong van de groenestroomcertificaten kan een buitenlandse elektriciteitsverbruiker genieten van stroom uit hernieuwbare energiebronnen waarvoor Vlaamse verbruikers de kosten dragen.
- Bij de aanmelding van het Vlaamse systeem van de groenestroomcertificaten aan de Europese Commissie werd erop gewezen dat een dergelijke vorm van productiesteun slechts kon op voorwaarde dat de verkoop van groenestroomcertificaten wordt verboden wanneer de betrokken elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen (met inbegrip van de garantie van oorsprong) wordt uitgevoerd, en dit tot het tijdstip waarop de wederzijdse erkenning van groenestroomcertificaten van kracht wordt. Indien de Vlaamse Regering geen buitenlandse groenestroomcertificaten aanvaarden wil voor de certificatenverplichting, dan valt hier uit af te leiden dat de uitvoer van een Vlaamse garantie van oorsprong noodzakelijkerwijs moet leiden tot het niet-aanvaarden van het betrokken groenestroomcertificaat, en bijgevolg tot een koppeling van de garantie van oorsprong en het groenestroomcertificaat. Wanneer het groenestroomcertificaat en garantie van oorsprong apart kunnen worden verhandeld, ontstaat er een probleem wanneer zij in verschillende handen zouden zijn. Bij de uitvoer door een leverancier van een garantie van oorsprong zou dan het groenestroomcertificaat in handen van een andere persoon zijn waarde verliezen.

Om het systeem van garanties van oorsprong in te voeren, moet de centrale databank voor de registratie van groenestroomcertificaten, worden aangepast. Bovendien moet een softwareprogramma worden ontwikkeld dat een eindafnemer toelaat om te controleren of zijn leverancier hem weldegelijk elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen heeft geleverd. De ontwikkeling van deze programma's zal aanzienlijke kosten met zich meebrengen. Het zijn bovendien nieuwe en extra taken voor de VREG waarmee geen rekening werd gehouden bij het vaststellen van de dotatie van de VREG. De nodige bijkomende financiële middelen voor de VREG moeten daarom worden voorzien.

Artikelsgewijze bespreking

Het hoofdstuk over de garanties van oorsprong, opgenomen in het Ontwerpbesluit, dient op een aantal punten te worden aangevuld en zelfs te worden gewijzigd.

- Artikel 18, §1 van het Ontwerpbesluit stelt dat in de centrale databank per groenestroomcertificaat een aparte vermelding wordt aangemaakt die de status van de garantie van oorsprong van het groenestroomcertificaat vermeldt.

Voor de duidelijkheid zou vermeld moeten worden welke status een garantie van oorsprong kan hebben. De VREG stelt voor dat deze status "verbruikt", "niet-verbruikt" of "vervallen" kan zijn. Een andere status is dus niet mogelijk. De status "verbruikt" en "niet-verbruikt" was reeds voorzien in het Ontwerpbesluit. De status "vervallen" is naar het oordeel van de VREG ook vereist. De controle van de gratis distributie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen, zoals bedoeld in artikel 19, §8, gebeurt immers op basis van de garanties van oorsprong die een leverancier als "verbruikt" heeft aangemerkt. Garanties van oorsprong die werden toegekend voor elektriciteit die onmiddellijk verbruikt is geweest op de site, zoals bedoeld in artikel 18, §2, tweede lid van het Ontwerpbesluit, garanties van oorsprong die naar het buitenland worden uitgevoerd en garanties die niet als "verbruikt" werden aangemerkt binnen een jaar na de toekenning door de VREG zouden als "vervallen" moeten worden aangemerkt. Vanaf het moment dat ze vervallen zijn kunnen de garanties van oorsprong dus niet meer worden gebruikt in het Vlaamse Gewest.

- Artikel 18, §2, tweede lid, van het Ontwerpbesluit stelt dat voor de elektriciteit die gedekt wordt door de garantie van oorsprong, en die ter plaatse wordt verbruikt en niet op het net geïnjecteerd, de status van de garantie van oorsprong onmiddellijk als 'verbruikt' moet worden aangemerkt.

De aanmerking van garanties van oorsprong als "verbruikt" overeenkomstig de hoeveelheid elektriciteit die op de site wordt opgewekt en verbruikt en dus niet wordt geïnjecteerd, bedoeld in artikel 18, §2, tweede lid van het Ontwerpbesluit, vereist dat gekend is hoeveel van de geproduceerde elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen op het net wordt geïnjecteerd. De VREG stelt voor om te bepalen dat de distributienetbeheerder of transmissienetbeheerder deze injectiegegevens moet meedelen aan de VREG. Zoals eerder gezegd, zou de VREG bepalen dat deze garanties van oorsprong als "vervallen" in plaats van "verbruikt" worden aangemerkt, aangezien voor deze hoeveelheid elektriciteit geen recht op gratis distributie mogelijk is.

- Artikel 18, §3 van het Ontwerpbesluit stelt dat, wanneer een leverancier aan een eindafnemer in het Vlaamse gewest elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen levert, hij de overeenkomstige garantie van oorsprong aanmerkt als 'verbruikt'.

Bij het aanmerken van een garantie van oorsprong als "verbruikt", dient volgens de VREG ook de maand en het jaar vermeld te worden waarin de overeenstemmende elektriciteit werd geleverd. Dit is nodig om klanten van de leveranciers toe te staan te controleren of zij wel degelijk elektriciteit hebben gekregen, opgewekt uit een hernieuwbare energiebron.

- Het tweede lid van artikel 18, §3 van het Ontwerpbesluit biedt de mogelijkheid aan de VREG om een procedure vast te stellen via de welke een eindafnemer aan de hand van zijn klantnummer kan controleren of zijn leverancier hem elektriciteit uit een hernieuwbare energiebron, zoals bedoeld in artikel 5, heeft geleverd.

De VREG is sterk voorstander van het voorzien van een dergelijke controlemogelijkheid voor eindafnemers van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen. Indien deze mogelijkheid niet wordt voorzien kan niet voorkomen worden dat een leverancier eenzelfde garantie van oorsprong meerdere malen voorlegt, aan twee of zelfs meer verschillende eindafnemers.

De VREG is wel voorstander van een controle aan de hand van de EAN-code van de eindafnemer i.p.v. zijn klantnummer. Het vermelden van een klantnummer naast ieder groenestroomcertificaat brengt maandelijks een enorme administratieve taak (en bijgevolg een grote kans op fouten en ook een grote kost) met zich mee voor de leveranciers.

De VREG meent dat een efficiëntere manier om de controle op het gebruik van de garanties van oorsprong een dubbele controle is, enerzijds door de VREG en anderzijds door de eindafnemer. De VREG moet controleren of de leverancier voor al zijn leveringen van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen, voldoende garanties van oorsprong heeft aangemerkt als verbruikt. De eindafnemer moet kunnen controleren dat zijn leverancier de aan hem geleverde hoeveelheid elektriciteit effectief elektriciteit is uit hernieuwbare energiebronnen en dat deze hoeveelheid elektriciteit niet verschillende malen als elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen aan een of meerdere eindafnemers is verkocht.

Deze procedure zou er als volgt kunnen uitzien:

Controle door de VREG :

- De leverancier deelt maandelijks aan de VREG en aan iedere netbeheerder een lijst mee met EAN-codes van de eindafnemers aangesloten op het net van de betreffende netbeheerder aan wie hij elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen zal leveren. Bij iedere eindafnemer wordt aangegeven welk aandeel van zijn totale elektriciteitsverbruik de klant uit hernieuwbare energiebronnen betreft (een eindafnemer kan er bijvoorbeeld bij bepaalde leveranciers voor kiezen om 50% van zijn elektriciteitsverbruik uit hernieuwbare energiebronnen te betrekken).
- De netbeheerder registreert het verbruik van deze eindafnemers. Hij deelt aan de VREG en aan de leverancier de som mee van de verbruiksgegevens van de eindafnemers van de leverancier.
- De leverancier merkt maandelijks een hoeveelheid garanties van oorsprong aan als 'verbruikt', overeenkomstig de som van deze verbruiksgegevens.
- De VREG controleert of er voldoende garanties van oorsprong zijn aangemerkt als "verbruikt". Dit gebeurt op basis van de verbruiksgegevens die zij eveneens van de distributienetbeheerder en transmissienetbeheerder heeft bekomen.
- Indien de VREG constateert dat een leverancier te weinig garanties van oorsprong heeft aangemerkt als "verbruikt", geeft zij deze leverancier de kans om binnen 10 werkdagen het ontbrekend aantal garanties van oorsprong als "verbruikt" aan te merken. Indien de leverancier in gebreke blijft, krijgt hij een administratieve geldboete opgelegd en zal de eindafnemer hiervan akte kunnen nemen via de controlemogelijkheid die hieronder wordt beschreven.
- Indien de VREG constateert dat de leverancier te veel garanties van oorsprong als "verbruikt" heeft aangemerkt, worden deze overgedragen naar de volgende maand.

Controle door de eindafnemer:

- De VREG berekent voor hoeveel procent van de geleverde elektriciteit, garanties van oorsprong zijn aangemerkt als 'verbruikt', per leverancier.
- Dit percentage wordt toegekend aan de volledige lijst met EAN-codes van eindafnemers van die bepaalde leverancier, rekening houdend met het aandeel elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in de totale elektriciteitslevering.
- Op de website van de VREG kan een eindafnemer zijn EAN-code ingeven, waarna hij het percentage te zien krijgt, waarvoor de VREG hem garandeert dat zijn leverancier hem elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen leverde. De eindafnemer kan deze gegevens ook telefonisch opvragen bij de VREG.

De VREG meent dat het door haar voorgestelde systeem een sluitend systeem is, waar de leverancier, op voorwaarde dat de afnemer op de hoogte is van de controleprocedure, wordt bestraft wanneer hij niet voldoende garanties van oorsprong inlevert.

De VREG heeft haar bovenstaand voorstel voorgelegd aan de leveranciers werkzaam in het Vlaamse Gewest en deze konden zich akkoord verklaren met de voorgestelde werkwijze.

Het is uiteraard van belang dat de afnemers van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen zich bewust zijn van de hierboven beschreven mogelijkheid tot controle via de garanties van oorsprong of de door de leverancier geleverde elektriciteit wel daadwerkelijk stroom is uit hernieuwbare energiebronnen. De VREG stelt daarom voor om de leverancier te verplichten om in zijn contract met de afnemer melding te maken van deze mogelijkheid tot controle van het milieuvriendelijke karakter van zijn geleverde elektriciteit. Ook zou de leverancier op zijn factuur de EAN-code moeten vermelden, op basis waarvan de klant deze controle kan uitvoeren. Deze verplichtingen moeten zorgen voor een veel grotere bekendheid van de controlemogelijkheid. Dit verhoogt de controle op de leveranciers.

- Garanties van oorsprong moeten kunnen verhandeld worden zonder de bijhorende elektriciteit. De formulering opgenomen in artikel 18, §4 van het Ontwerpbesluit dient op verschillende punten aangepast worden: het is niet de elektriciteit die uitgevoerd wordt, wel de garantie van oorsprong. Enkel garanties van oorsprong met als status "niet-verbruikt" kunnen worden uitgevoerd. Eenzelfde hoeveelheid elektriciteit mag geen twee maal als elektriciteit uit een hernieuwbare energiebron worden verkocht. Nadat de garantie van oorsprong buiten het Vlaamse Gewest is uitgevoerd moet de garantie van oorsprong als "vervallen" worden aangemerkt
- Ook voor buitenlandse stroom uit hernieuwbare energiebronnen moet het mogelijk zijn voor de eindafnemer om te controleren of de aan hem geleverde stroom werkelijk groen is. Daarom moeten ook buitenlandse garanties van oorsprong bruikbaar zijn voor de controleprocedure beschreven in het Ontwerpbesluit. De garanties van oorsprong, ingevoerd in het Vlaams gewest, moeten kunnen worden overgedragen naar de centrale databank onder de vorm van een groenestroomcertificaat dat niet bruikbaar is voor de certificatenverplichting, maar waarvan de garantie van oorsprong 'niet verbruikt' is. De leverancier zal deze "buitenlandse" garantie van oorsprong als "verbruikt" aanmerken als hij de overeenstemmende hoeveelheid elektriciteit heeft geleverd aan eindafnemers in het Vlaams Gewest, overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 18, §3 van het Ontwerpbesluit.

De VREG wenst de Vlaamse regering erop te wijzen dat het ook voorzien van deze controlemogelijkheid voor particulieren bij invoer van buitenlandse garanties van oorsprong (een verplichting opgelegd door de reeds vermelde Europese richtlijn 2001/77/EG) belangrijke praktische en budgettaire gevolgen kan hebben.

Indien buitenlandse garanties van oorsprong in grote getale de VREG bereiken in een schriftelijke vorm, heeft de VREG zeer veel werk om deze garanties van oorsprong in te voeren in de centrale databank. Hieraan zijn bijgevolg verhoogde personeelskosten verbonden.

In de praktijk bestaat echter de mogelijkheid om deze invoer van buitenlandse garanties van oorsprong elektronisch te laten gebeuren, onder andere via de databank van het Belgische RECS orgaan. Dit bespaart de VREG enorm veel werk, maar impliceert een kost voor de invoerder. Deze laatste moet immers aan het RECS orgaan lidgeld betalen en een kost per transactie van certificaten. Een invoerder van garanties van oorsprong zal mogelijk opteren om niet via dit orgaan te werken omwille van deze kost. De VREG heeft echter zelf ook kosten indien de invoer niet via dit (RECS)orgaan gebeurt. Mogelijk moet er daarom decretaal de mogelijkheid gecreëerd worden om aan invoerders van garanties van oorsprong een vergoeding op te leggen, indien deze buitenlandse garanties van oorsprong de VREG niet via elektronische weg bereiken.

De gratis distributie van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen

Algemene opmerkingen

De VREG stelt voor om de controlemogelijkheid, voorzien in de procedure voor gratis distributie, te verbinden aan de garanties van oorsprong in plaats van aan de som van de injectiegegevens van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen, zoals voorzien in artikel 19 van het Ontwerpbesluit.

Indien deze controle niet zou verbonden worden aan de garanties van oorsprong, zijn er aan dezelfde hoeveelheid opgewekte elektriciteit twee groene interpretaties mogelijk, wat onduidelijkheid brengt. Aan de ene kant wordt voor een hoeveelheid stroom een garantie van oorsprong toegekend, waarmee een leverancier aan een eindafnemer kan aantonen dat hij stroom uit hernieuwbare energiebronnen levert. Aan de andere kant wordt er eveneens gratis distributie toegekend aan een (waarschijnlijk) andere eindafnemer van deze elektriciteit, die aan zijn factuur kan zien dat hij gratis distributie geniet, en hieruit kan concluderen dat hij stroom uit hernieuwbare energiebronnen kreeg. Dezelfde hoeveelheid elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen wordt bijgevolg twee keer aan eindafnemers verkocht.

Het verbinden van deze controle op de gratis distributie aan de garanties van oorsprong is een administratieve vereenvoudiging, omdat de controle kan gebeuren in dezelfde procedure als de controle voor de ingeleverde garanties van oorsprong voor de eindafnemers.

Artikelsgewijze opmerkingen

- In artikel 19, §1, van het Ontwerpbesluit dienen de voorwaarden voor gratis distributie te worden verduidelijkt: de gratis distributie is beperkt tot de elektriciteit die voldoet aan de volgende voorwaarden:
 - De elektriciteit is geleverd aan een eindafnemer aangesloten op een distributienet gelegen in het Vlaamse Gewest;
 - De elektriciteit is opgewekt uit een hernieuwbare energiebron, bedoeld in artikel 13 van het Ontwerpbesluit;
 - De elektriciteit is opgewekt in een productie-installatie, aangesloten op een distributienet, gelegen in het Vlaamse GewestIn de rest van artikel 19 van het Ontwerpbesluit kan dan steeds verwezen worden naar "de elektriciteit, bedoeld in §1" wanneer het gaat om elektriciteit die recht geeft op gratis distributie.
- De VREG stelt voor de leveranciers niet te verplichten om op tussentijdse facturen geen kosten door te rekenen voor de gratis distributie, zoals voorzien in artikel 19, §2 van het Ontwerpbesluit. Het is voldoende dat dit op de eindafrekening gebeurt. Eindafnemers van elektriciteit die recht geeft op gratis distributie kunnen bij hun leverancier steeds een herziening van hun voorschotten vragen.
- In artikel 19, §3 van het Ontwerpbesluit moet bepaald worden dat de leverancier aan de netbeheerder (en de VREG) niet alleen een lijst moet overmaken van al zijn klanten van elektriciteit die recht geeft op gratis distributie, maar ook van het aandeel van elektriciteit die recht geeft op gratis distributie in de totale elektriciteitlevering aan de betrokken eindafnemer. Deze informatie is nodig om correct te berekenen voor hoeveel elektriciteit er recht is op gratis distributie.
- Wanneer de controle van de gratis distributie van de VREG gekoppeld wordt aan het systeem van de garanties van oorsprong is het niet meer nodig om de geaggregeerde injectie-gegevens van de betrokken productie-installaties op te vragen bij de netbeheerder, zoals werd voorzien in artikel 19, §4 van het Ontwerpbesluit.

De VREG zal maandelijks per leverancier nagaan hoeveel van de garanties van oorsprong die door de leverancier werden aangemerkt als "verbruikt", overeenkomstig artikel 18, §3 van het

Ontwerpbesluit, toegekend zijn voor de productie van elektriciteit die recht geeft op gratis distributie. De VREG zal dit eenvoudig kunnen berekenen aan de hand van de mogelijkheden die nog te voorzien zijn in de centrale databank. De elektriciteit die vertegenwoordigd wordt door dit soort garanties van oorsprong geeft weer voor hoeveel elektriciteit de klanten van de leverancier recht hebben op gratis distributie.

- Gezien het voorgaande, dient ook artikel 19, §5 van het Ontwerpbesluit te worden aangepast in die zin.

De aansluiting van productie-installaties van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen

De VREG stelt voor om de opsomming van kostenposten in artikel 20 niet op te nemen. De aansluitingskosten maken deel uit van het gereguleerde nettatarief en worden als dusdanig vermeld in de Koninklijke Besluiten die de tariefstructuur en de basisprincipes en procedures inzake tarieven regelen. De opsomming van kostenposten, en de verplichting tot publicatie volgens deze posten, kan verwarrend overkomen.

Ook de vergelijking met de aansluiting op een post met een spanning van 10 kV of hoger, lijkt de VREG weinig opportuun en eerder verwarrend. De VREG stelt voor om de kosten van de aansluiting te beperken op basis van de kortste afstand tot het distributienet op het geschikte spanningsniveau. De bepaling van het geschikte spanningsniveau gebeurt door de distributienetbeheerder op basis van criteria die in het Technisch Reglement zijn vastgelegd.

De VREG stelt ook voor om de verwijzing naar de meetapparatuur in artikel 20, §3 van het Ontwerpbesluit te schrappen, aangezien de meetapparatuur een onderdeel uitmaakt van de aansluiting.

Slotbepalingen

De VREG merkt op dat niets voorzien is in verband met de inwerkingtreding van het systeem van de garanties van oorsprong. Bijgevolg treedt dit systeem in werking op de datum van inwerkingtreding van het besluit. De VREG wijst er echter op dat vooraleer het systeem van de garanties van oorsprong in werking kan treden, de nodige softwareprogramma's dienen te worden ontwikkeld. De VREG stelt voor om de garanties van oorsprong in werking te laten treden zes maand na de goedkeuring van het definitieve besluit.

Indien het voorstel van de VREG gevolgd wordt om de gratis distributie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen te controleren aan de hand van het aantal als "verbruikt" aangemerkte garanties van oorsprong, moet ook artikel 19 op een latere datum in werking treden. Ook voor de periode tot deze inwerkingtreding moet een oplossing gevonden worden voor de controle van de gratis distributie.

Brussel, 14 augustus 2003,

De Voorzitter,

André Pictoel